

Ministerie van EL&I
T.a.v. staatssecretaris de heer H. Bleker
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Goes, 18 november 2011

Geachte heer Bleker,

De ZMF (Zeeuwse Milieufederatie) met in haar achterban 23 organisaties op het gebied van natuur, landschap en milieu, heeft kennis genomen van het wetsvoorstel Natuur van uw Ministerie. In beginsel is het naar onze mening niet onwenselijk dat drie bestaande wetten - de Flora- & Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet - worden vervangen door één nieuwe wet. Wij kunnen ons echter niet verenigen met het wetsvoorstel zoals dat op dit moment voorligt.

De ZMF en haar achterban zijn bezorgd over de aantasting van het kapitaal van Zeeland. Dat kapitaal zit in de natuur, het landschap en onze cultuurhistorie. De Zuidwestelijke delta is op dit moment nog het 'Central Park' van de Randstad en Brabants-Vlaamse stedenring, waar mensen rust, ruimte, stilte vinden. Natuur en landschap zorgen niet alleen voor de instandhouding van de biodiversiteit, maar ook voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor wonen en werken, én zij vormen het decor voor toerisme en recreatie. Daarop draait het leeuwendeel van de Zeeuwse economie.

Om die reden heeft de Provincie de afgelopen decennia veel geld, tijd en energie gestoken in het versterken van de natuur in Zeeland, de Ecologische Hoofdstructuur en soortenbescherming. Onder de nieuwe natuurwet vrezen wij dat deze inspanningen teniet worden gedaan en voor teloorgang van vele bijzondere plant en diersoorten.

Wij zijn van mening dat met de aanvaarding van dit wetsvoorstel voor Zeeland onmisbare delen van het groene kapitaal verloren gaan. Wij vragen u daarom het ontwerp voor de nieuwe Natuurwet grondig te herzien, met onze commentaren als leidraad. Dan zijn de investeringen in onze leefomgeving van de afgelopen jaren, gedaan door uw Ministerie, de Provincie en onze organisaties, toch niet voor niets geweest.

Met vriendelijke groet,

M.F.A.M. van Mierlo,
directeur

Jouw stem voor natuur en milieu

Ravelijn de Groene Jager 5
4461 DJ Goes

Postbus 334
4460 AS Goes

t 0113 230075
f 0113 250955

info@zmf.nl
zmf.nl

De Zeeuwse natuur mag er zijn

In het ontwerp van de nieuwe Natuurwet, lijkt de bescherming van onze leefomgeving vooral te worden gezien als lastpost. Dat vinden wij in de Zuidwestelijke delta onbegrijpelijk zorgeloos. Er wordt voorbijgegaan aan het feit dat natuur en landschap van grote economische waarde zijn, zoals bij het tegengaan van overstromingen, de onderdrukking van plagen, voor schoon drinkwater, luchtkwaliteit, vestigingsklimaat en recreatie. Laat staan dat dieren en planten er gewoon mogen zijn, en de mens een verantwoordelijkheid heeft voor hun overleving in dit drukke land. Ons Rijk zou de verantwoordelijkheid voor deze zaken ook met trots moeten dragen.

Bescherm het Zeeuwse DNA: rust, ruimte, ongereptheid

Volgens dit wetsvoorstel moeten we stoppen met alle gebiedsbescherming, behalve met wat van Europa moet. En omdat met Europa niets afgesproken is over ruimte, rust, duisternis, stilte of ongerept landschap, wordt bescherming daarvan opgeheven. Wie weet is de duinpieper straks nog bij wet beschermd; de rust van de duinen zeker niet meer. De bescherming van de eigenheid van zulke gebieden mag niet uit de Nederlandse wetgeving verdwijnen. De Europese regelgeving gaat er expliciet vanuit dat op nationaal niveau aanvullende regels worden opgesteld voor zaken die beter op nationaal niveau geregeld kunnen worden, maar dat blijft nu uit.

Schade aan draagvlak voor natuur

Ook het systeem van schadevergoeding en gedoogovereenkomsten voor boeren gaat op de helling. Als schade door reeën, ganzen of andere dieren niet meer vergoed wordt zal het gevolg zijn dat deze dieren in groten getale worden afgeschoten. De nieuwe natuurwet maakt dergelijke jacht ook mogelijk. Sterker nog; beheerders kunnen voortaan aansprakelijk gesteld worden voor vraatschade als zij van dit jachtrecht in hun natuurgebieden geen gebruik maken, en bijvoorbeeld smienten niet afschieten. Dit aansturen op 'de kogel, of niets' is een onnodige verslechtering. Er kan immers in goed overleg uit allerlei tussenliggende mogelijkheden gekozen worden. Daarvan bestaat een welbekend voorbeeld: De delta heeft een belangrijk aandeel in de ganzenopvangfunctie van Nederland. In mei 2011 is na moeizaam overleg een akkoord met breed maatschappelijk draagvlak bereikt: 'Ganzenland Nederland'. De kern daarvan, populatiereductie in de zomer, geen afschot in de periode van 1 november tot 1 maart en afspraken rond schadevergoeding, wordt door de nieuwe natuurwet gekraakt. Wij roepen u op om alle recente inspanningen om de ganzenkwestie goed te regelen niet teniet te doen. De Nederlandse overheid heeft een onmisbare rol te spelen in het mogelijk maken van uitvoering. Bovendien is sinds dit akkoord bestaat, uw voornemen om de lijst met bejaagbare soorten uit te breiden met kolgans, grauwe gans en smient, ongegrond.

Bedreigde soorten vogelvrij

De klok wordt decennia teruggezet met deze wet. Er is veel moeite gedaan om de zeehond te redden. Nu het iets beter gaat, wordt de bescherming van zijn leefgebied, werp- en zoogplaatsen opgeheven, evenals het verbod op verstoren en verontrusten. Dat zal onherroepelijk leiden tot opnieuw een afname van de populatie en dus het tenietdoen van de inspanningen van de afgelopen decennia. Deze redenering wordt toegepast op ongeveer 149 nu nog landelijk beschermde soorten. Sommige diersoorten mogen in dit wetsontwerp zelfs gedood worden, zoals alle vlinders (op twee soorten na). Vogels zijn weliswaar allemaal door Europese regels beschermd, maar in de nieuwe Natuurwet mag je ze voortaan wel 'verstoren'.

Wie een hekel heeft aan roofvogels, bijvoorbeeld omdat die weleens een fazant pakken en daarmee concurrent zijn van de jager, mag straks gewoon nesten verstoren. Als die niet beschermd zijn, is de soort ook niet afdoende beschermd. Orchideeën uitspitten voor in de tuin, kamsalamander of boomkikkertjes vangen voor in het terrarium, zeehonden vangen en verhandelen via internet; dit wetsvoorstel maakt het mogelijk.

Dat deze soorten ook buiten Nederland nog voorkomen kan geen reden zijn om ze in Nederland te laten uitsterven; als alle landen waar deze soorten nog voorkomen naar elkaar zouden wijzen en landelijke bescherming opheffen, zou het snel gebeurd zijn. Het is een internationaal vastgelegde verplichting om medeverantwoordelijkheid te dragen en deze kwetsbare soorten te blijven beschermen.

Niet-opzettelijk veroorzaakte schade is ook erg

Onder de huidige wetgeving is het verplicht van tevoren na te gaan of een activiteit beschermde natuurwaarden zal schaden of niet. Bovendien is schadelijk handelen strafbaar. Zodoende worden bedreigde weidevogels behoed voor grasmaaien wanneer hun nesten vol kuikentjes zitten. Vóór het schonen van de watergangen of het kappen van houtsingels wordt nagegaan welke beschermde planten en dieren er leven en wanneer deze soorten het meest kwetsbaar zijn. Zitten er waterspitsmuizen, grote modderkruipers, groeien er orchideeën? Met deze nieuwe Natuurwet vervalt de toetsingsplicht vooraf en is enkel opzettelijk schadelijk handelen nog strafbaar. Daarmee zet u de deur wagenwijd open voor alle mogelijke gevallen van: 'Oeps, sorry voor het kappen, ik wist niet dat er in die irritante boom spechten nestelden'. Dergelijke mazen in de wet creëren, zorgt voor onduidelijkheid en dus voor problemen bij handhaving en jurisdictie. Het kan niet zo zijn dat zeldzame planten en dieren afhankelijk worden van de goodwill van allerlei lokale partijen, waar het Rijk nauwelijks nog vat op heeft.

Ook kostenefficiënt regeren is vooruitzien

Tientallen jaren zijn er grote inspanningen verricht om diverse soorten te behouden. Nu gaat het wat beter, en om die reden worden ze vogelvrij verklaard. Totdat het weer slecht gaat? 'Ongereptheid' en 'zeehond' zijn kostbare goederen waar mensen van genieten, goederen die schaars zijn geworden. Als we ze eenmaal kwijt zijn, krijgen we ze niet meer terug, of alleen tegen een veelvoud van wat het nu kost om ze te behouden. Zodra het met deze soorten slechter gaat zal Nederland door Europese verdragen - onder dreiging van hoge boetes - gehouden worden nieuwe beschermingsmaatregelen in het leven te roepen. Nederland heeft immers de internationale verplichting om te voorkomen dat inheemse diersoorten uitsterven. Het wetsontwerp dat ze nu vogelvrij verklaart doet vele inspanningen en investeringen van de afgelopen decennia teniet en stelt grotere investeringen in het vooruitzicht.

Wij vragen u het ontwerp voor de nieuwe Natuurwet grondig te herzien, met onze commentaren als leidraad. Dan zijn de investeringen in de leefomgeving van de afgelopen jaren, gedaan door uw Ministerie, de Provincie en onze organisaties, toch niet voor niets geweest.

